Stockholms läns landsting

FÖRSLAG 2014:70

LS 1407-0880

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för ostsektorn

§ 200

Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

LS 1407-0880

Ärendebeskrivning
I ärendet föreslås beslut om godkännande av Stockholms läns landstings överenskommelse med Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om utbyggnad och finansiering av framtida bussterminallösning för Ostsektorn.

Beslutsunderlag
Biträdande landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 23 september 2014
Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn
Trafiknämndens protokollsutdrag den 23 september 2014 med
S- och V-ledamöternas särskilda uttalande
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 19 augusti 2014

Förslag och yrkanden
På sammanträdet föreligger följande förslag.
Landstingsrådsberedningens förslag i skrivelse den 1 oktober 2014.

Dag Larsson (S), Erika Ullberg (S), Nanna Wikholm (S), Anders Lönnberg (S), Johan Sjölander (S) och Håkan Jörnehed (V) deltar inte i beslutet med hänvisning till partiernas särskilda uttalande i trafiknämnden den 23 september 2014.
Tomas Eriksson (MP) och Yvonne Blombäck (MP) deltar inte i beslutet.

Landstingsstyrelsens beslut
Landstingsstyrelsen beslutar enligt landstingsrådsberedningens förslag föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn.

Yttrande från ersättare
Hans Lindqvist, ersättare för Centerpartiet, antecknar till protokollet att om han varit beslutande i landstingsstyrelsen hade han inte deltagit i beslutet.

Beslutsexpediering:
Akt
Landstingsfullmäktige

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-10-01

LS 1407-0880

Landstingsstyrelsen

Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås beslut om godkännande av Stockholms läns landstings överenskommelse med Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om utbyggnad och finansiering av framtida bussterminallösning för Ostsektorn.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting har sedan 2006 genomfört en omfattande utbyggnad, upprustning och modernisering av hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken i Stockholmsregionen. Med utgångspunkt i de utmaningar som en stadigt ökande befolkning innebär genomförs rekordstora investeringar i såväl sjukhus som tunnelbana och övrig kollektivtrafik.

Som ett viktigt led i renoveringen och moderniseringen av Slussen finns behov av att säkra en långsiktig, hållbar och effektiv lösning för busstrafiken till och från Nacka och Värmdölandet samt en där tillhörande framtida bussteminallösning. Stockholms läns landsting har därför kommit överens med Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om utbyggnad och finansiering av framtida bussterminallösning för Ostsektorn, innebärande att en bussterminal byggs vid Slussen i Katarinaberget samt att en bussterminal byggs vid Nacka Centrum.

Avtalet kring ny bussterminallösning vid Slussen bygger på gemensam finansiering och åtagande av Stockholms stad, Stockholms läns landsting och staten och fordrar därmed att samtliga parter fullföljer sina förpliktelser.

Utbyggnaden säkerställer att kapacitetsbehovet för busstrafiken i Ostsektorn är säkrad till år 2050, vilket ger en långsiktig och kapacitetsstark lösning för det stora antalet resenärer som dagligen reser till och från Slussen med buss.

Tillsammans med landstingets övriga satsningar på utbyggt och upprustad kollektivtrafik, däribland utbyggd tunnelbana till Nacka Centrum, förstärks kollektivtrafikens konkurrenskraft samtidigt som en fortsatt positiv bebyggelseutveckling möjliggörs för samtliga inblandade kommuner.

Beslutsunderlag

Biträdande landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 23 september 2014
Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn
Trafiknämndens protokollsutdrag den 23 september 2014 med
S- och V-ledamöternas särskilda uttalande
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 19 augusti 2014

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-09-23

LS 1407-0880

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -09- 26
Dnr LS 1407-0880
Rotel I

Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås beslut om godkännande av Stockholms läns landstings överenskommelse med Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om utbyggnad och finansiering av framtida bussterminallösning för Ostsektorn.

Beslutsunderlag

Biträdande landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 23 september 2014
Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn
Trafiknämndens protokollsutdrag den 23 september 2014 med
S- och V-ledamöternas särskilda uttalande
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 19 augusti 2014

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Stockholms läns landsting har kommit överens med Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om utbyggnad och finansiering av framtida bussterminallösning för Ostsektorn. Lösningen innebär att en bussterminal byggs vid Slussen i Katarinaberget samt att en bussterminal byggs vid Nacka Centrum. Överenskommelsen är giltig under förutsättning att nödvändiga politiska beslut fattas i respektive politiska församling. I överenskommelsen görs en kostnads- och riskfördelning av bussterminallösningarna för Ostsektorn. Landstinget tar, enligt överenskommelsen, 25 procent av kostnaden för bussterminalen vid Slussen samt 50 procent av kostnaderna för investeringen i bussterminalen i Nacka.

Bakgrund
Överenskommelsen innebär att följande bussterminaler byggs:
• En bussterminal vid Slussen byggs i Katarinaberget med 17 avgångs- respektive reglerplatser och 8 ankomstplatser.
• En bussterminal byggs vid Nacka Centrum med 15 påstigningsplatser.

Bussterminalen vid Slussen är kostnadsberäknad till 1 430 miljoner kronor (prisnivå februari 2014). Samtliga intäkter och kostnader ska räknas om med KPI (Konsumentprisindex). Fördelningen av investeringsvolymen mellan parterna är att staten, genom länsstyrelsen och Länsplan, står för 50 procent, Stockholms läns landsting för 25 procent och Stockholms stad för 25 procent.

Fördelningen av investeringsvolymen mellan parterna för bussterminalen vid Nacka Centrum är, i enlighet med avtalet för 2013 års Stockholmsförhandling, att Stockholms läns landsting står för 50 procent och Nacka kommun för 50 procent.

Överenskommelsen innehåller även en riskfördelningsplan samt reglerar vissa övriga, relaterade frågor.

Trafiknämnden behandlade ärendet den 23 september 2014.

Överväganden
Överenskommelsen kring finansieringen av bussterminallösningarna är en viktig del i arbetet för ytterligare förbättringar i kollektivtrafiken. Förvaltningen föreslår därför att överenskommelsen godkänns.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

De ekonomiska konsekvenserna för Stockholms läns landsting framgår av punkterna 3 och 4 i överenskommelsen.

I punkt 3 anges att bussterminalen vid Slussen är kostnadsberäknad till 1 430 miljoner kronor i prisnivå februari 2014. Stockholms läns landsting står för 25 procent, motsvarande 357,5 miljoner kronor, under förutsättning att staten bidrar med 50 procent eller 715 miljoner kronor. Enligt överenskommelsen kommer landstinget att äga bussterminalen och ansvara för den framtida driften. Kostnaderna för detta redovisas inte i överenskommelsen.

Under byggtiden svarar Stockholms läns landsting för tillkommande kostnader för en utökad busstrafik för Nacka/Värmdötrafiken, innerstadsbusstrafiken och Saltsjöbanan, samt utökad båttrafik. Landstinget står även för kostnader avseende påverkan på tunnelbanans

trafik och konstruktion till följd av byggandet av bussterminalen vid Slussen. Kostnadsberäkningar för dessa trafikeffekter preciseras inte i överenskommelsen.

Överenskommelsen anger inte kostnaderna för byggande av en bussterminal vid Nacka Centrum, men anger landstingets andel till 50 procent i enlighet med avtalet för 2013 års Stockholmsförhandling.

I punkt 4 beskrivs riskfördelningen mellan parterna. Vid lägre andel statlig medfinansiering ökar landstingets del till 40 procent av investeringsutgiften, motsvarande högst 523,5 miljoner kronor i prisnivå februari 2014.

Överstiger kostnaden för bussterminalen 1 430 miljoner kronor, omräknat med hänsyn till KPI, finansieras denna av Stockholms läns landsting till 60 procent och Stockholms stad till 40 procent.

Sammanfattningsvis kan konstateras att de totala ekonomiska konsekvenserna för landstinget till följd av denna överenskommelse är oklara och att de kommer att regleras vidare i genomförandeavtal avseende bussterminalerna Slussen och Nacka Centrum.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta skede. En miljökonsekvensbedömning kommer att göras i samband med beslut om genomförande.

Catarina Andersson Forsman
Biträdande landstingsdirektör

Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

Parter
Stockholms läns landsting
Stockholms stad
Nacka kommun
Värmdö kommun

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -07- 22
Dnr LS1407-0880

1. Inledning

Denna överenskommelse innebär att parterna är överens om utbyggnad och finansiering av framtida bussterminallösning för Ostsektorn. Lösningen innebär att en bussterminal byggs vid Slussen i Katarinaberget samt att en bussterminal byggs vid Nacka Centrum.

Utbyggnaden innebär att kapacitetsbehovet för busstrafiken inom denna sektor är säkrad till 2050. Tillsammans med en utbyggd tunnelbana till Nacka Centrum blir kollektivtrafiken konkurrenskraftig och möjliggör en fortsatt positiv bebyggelse-utveckling för samtliga inblandade kommuner.

Överenskommelsen innebär därmed ett långsiktigt ansvarstagande som skapar en fungerande och attraktiv helhetslösning för kollektivtrafiken i Ostsektorn.

2. Utbyggnad av bussterminaler i Ostsektorn

Överenskommelsen innebär att följande bussterminaler byggs:

- Bussterminalen vid Slussen byggs i Katarinaberget. Den får 17 avgångs- respektive reglerplatser och 8 ankomstplatser.

- Bussterminal byggs vid Nacka Centrum. Antalet påstigningsplatser vid bussterminalen vid Nacka Centrum sätts till 15 platser.

3. Finansiering

3.1. Bussterminal Slussen

Bussterminalen vid Slussen är kostnadsberäknad till 1 430 miljoner kronor (prisnivå februari 2014). Samtliga intäkter och kostnader ska räknas om med KPI. Fördelningen av investeringsvolymen mellan parterna är: staten (genom Länsstyrelsen och Länsplan) 50 procent, Stockholms läns Landsting 25 procent och Stockholms stad 25 procent. [1]

[1] Stockholms stads finansiering är att se som en evakueringsersättning för befintlig bussterminal.

Investeringsvolym i miljoner kronor prisnivå februari 2014

Part	Investeringsvolym (Mkr) prisnivå feb 2014
Länsstyrelsen (Länsplan)	715
Stockholms läns landsting	357,5
Stockholms stad	357,5
Summa	**1 430**

Parterna är vidare överens om att bussterminalen byggs av Stockholms stad, på uppdrag av Stockholms läns landsting, som ska äga anläggningen och ansvara för den framtida driften av bussterminalen. För att säkerställa projektets genomförande tillsätts en partsgemensam styrgrupp, med representanter från bland annat landstingsstyrelsens förvaltning respektive stadsledningskontoret i Stockholms stad. Ett särskilt genomförandeavtal mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting ska utarbetas som närmare reglerar byggandet av bussterminalen och övriga Slussen, i de delar som påverkar Storstockholms lokaltrafik. De två parterna slår dock redan nu fast följande;

Bussterminalens fastighet bildas genom en 3D-fastighetsbildning. Stockholms stad ansvarar för och genomför fastighetsbildningen. De kostnader som uppstår i samband med den, såsom markåtkomst och ersättning gentemot tredje man, finansieras via projekt Bussterminal Slussen.

Bussterminalens funktion och utformning utgår från rådande riktlinjer och myndighetskrav. Ställs högre krav av någondera part, svarar den parten för eventuella kostnadsökningar.

Stockholms stad bekostar och bygger erforderliga provisorier för Nacka/Värmdötrafiken, innerstadsbusstrafiken, Saltsjöbanan och Waxholmsbolagets båttrafik som byggandet av bussterminalen och övriga Slussen orsakar inför och i samband med bygget.

Stockholms läns landsting står under byggtiden för merkostnader för en utökad busstrafik för Nacka/Värmdötrafiken, innerstadsbusstrafiken och Saltsjöbanan, samt utökad båttrafik.

Vad gäller påverkan på tunnelbanans trafik och konstruktion svarar Stockholms läns landsting för de kostnader som uppstår till följd av byggandet av bussterminalen. Stockholms stad svarar för de kostnader som uppstår till följd av byggandet av övriga Slussen.

Under byggtiden av bussterminalen och övriga Slussen svarar projektet Bussterminal Slussen för skador gentemot tredje man samt eventuell tillfällig markåtkomst för etablering, upplag mm.

Efter bygget av Slussen bekostar Stockholms läns landsting upprustningen av Saltsjöbanan och de nödvändiga kostnader som uppstår vid tillbakaläggandet av spåranläggningen samt eventuella kostnader~~na~~ för förberedelse för spårväg över Slussens övre plan.

Stockholms stad fakturerar Stockholms läns landsting för upparbetade investeringsutgifter två gånger per år. Betalning ska erläggas inom 30 dagar från fakturadag.

3.2. Bussterminal Nacka Centrum

Bussterminal vid Nacka Centrum med 15 påstigningsplatser. Fördelningen av investeringsvolymen mellan parterna i enlighet med avtalet för 2013 års Stockholmsförhandling: Stockholms läns landsting 50 procent och Nacka kommun 50 procent.

4. Riskfördelning

4.1. Bussterminal Slussen

Länsstyrelsen har i den nyligen beslutade Länsplanen avsatt 300 mnkr mellan åren 2014-2018 för objektet bussterminal Slussen. Landshövdingen har vidare i en avsiktsförklaring 2014-06-18 uttryckt att statlig medfinansiering i kollektivtrafikinvesteringar kan uppgå till 50%. "Länsstyrelsen avser därför att verka för ökad statlig medfinansiering av kollektivtrafikprojektet Bussterminal Slussen." *Se bilaga 1.*

Om staten i Länsplanen inte kan inrymma ökad finansiering till bussterminal Slussen, ytterligare 415 miljoner kronor, behöver parterna för denna överenskommelse öka sin medfinansiering. De investeringsmedel som tillkommer utöver angivet i 3.1. ovan fördelas mellan parterna enligt: Stockholms läns landsting 40 procent, Stockholms stad 40 procent och Värmdö kommun 20 procent.

Investeringsvolym om ytterligare medel inte går att ta ur Länsplanen

Part	Investeringsvolym (Mkr) prisnivå feb 2014
Länsstyrelsen (Länsplan)	300
Stockholms läns landsting	523,5
Stockholms stad	523,5
Värmdö kommun	83
Summa	**1 430**

Överstiger kostnaden för bussterminalen 1 430 miljoner kronor, omräknat med hänsyn till KPI, finansieras det av Stockholms läns landsting till 60 procent och Stockholms stad till 40 procent.

4.2. Bussterminal Nacka Centrum

För bussterminal vid Nacka Centrum delar Stockholms läns landsting och Nacka kommun på eventuella fördyringar enligt principen 50/50.

5. Övrigt

5.1. Detaljplan och miljödom för bussterminal vid Slussen

I och med denna överenskommelse ska Stockholms stad skyndsamt genomföra arbetet med att ta fram detaljplan och miljödom för ny bussterminal vid Slussen.

5.2. Värmdö kommun

Värmdö kommun ska verka för förbättrade lösningar för kollektivtrafiken på Värmdö.

5.3. Framtida trafikering

Överenskommelsen säkrar storleken på bussterminalerna samt den övergripande finansieringen. Trafikeringen, det vill säga vilka bussar som trafikerar vilken terminal, ansvarar Stockholms läns landsting för inom ordinarie verksamhet.

5.4 Färdigställande

Parternas gemensamma målsättning är att Bussterminal Slussen färdigställs i samband med färdigställandet av övriga ombyggnaden av Slussen.

6. Kommande avtal

Denna överenskommelse kommer att regleras vidare i genomförandeavtal, för bussterminal Slussen under 2014 och för bussterminal Nacka Centrum under 2015. För kollektivtrafikanläggningar inom Slussen, såsom Saltsjöbanan, ska erforderliga markupplåtelseavtal tecknas.

7. Giltighet

Denna överenskommelse är giltig under förutsättning av att parterna fattar erforderliga beslut om denna överenskommelse och kommande avtal i sina beslutande församlingar.

Stockholm den 1 juli 2014

Torbjörn Rosdahl
Finanslandstingsråd
landstingsstyrelsens ordförande
Stockholms läns landsting

Sten Nordin
Finansborgarråd
kommunstyrelsens ordförande
Stockholms stad

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Monica Pettersson
Kommunstyrelsens ordförande
Värmdö kommun

Stockholms läns landsting · Stockholms stad · NACKA KOMMUN · VÄRMDÖ KOMMUN

Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 7/2014

Sammanträdesdatum
2014-09-23

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -09- 26
Dnr. LS 1407-0880

Datum för justering: 2014-09-23

Christer G Wennerholm
Erika Ullberg

---

§ 138

Yttrande över remiss avseende överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn
(TN 2014-0426)

I ärendet förelåg en reviderad skrivelse 2014-08-19 från förvaltningschefen.

I ärendet yttrade sig Erika Ullberg (S), Malin Karlsson (MP), Gunilla Roxby Cromvall (V), Karl Henriksson (KD), Nanna Wikholm (S), Kristoffer Tamsons (M), Anna Sehlin (V), Anita Johansson (S) och Christer G Wennerholm (M).

BESLUT

Trafiknämnden beslöt

att till landstingsstyrelsens förvaltning överlämna förvaltningschefens skrivelse,

samt att föreslå landstingsstyrelsen besluta att föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn;

att uppdra åt trafiknämnden att i investeringsbudgeten för år 2015 och planåren 2016-2019 inarbeta investeringsutgifter i enlighet med överenskommelsens omfattning.

Trafiknämnden beslöt vidare, under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut,

att uppdra åt förvaltningschefen att med Stockholms stad respektive Nacka kommun förhandla fram och underteckna de genomförandeavtal som följer av överenskommelsen; samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

forts.

DELTOG EJ

S-, MP- och V-ledamöterna deltog ej i beslutet.

UTTALANDEN

S- och V-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande, bilaga 9.

Vid protokollet

Ingela Svanberg Ohlsson

Stockholms läns landsting
SOCIALDEMOKRATERNA
VÄNSTERPARTIET

SÄRSKILT UTTALANDE

2014-09-23

Trafiknämnden, ärende 11

Angående finansiering av bussterminal för Ostsektorn

Vi anser att processen genom vilket detta avtal tagits fram vare sig är konstruktiv eller transparent. Förhandlingen har gjorts internt inom Moderaterna medan övriga sex partier hållits utanför. Dessutom presenterades uppgörelsen under valrörelsen och förväntas konfirmeras i de olika församlingarna i direkt anslutning till valet innan en majoritet har bildats. Det är inte ansvarsfull politik. Busstrafiken till och från Slussen är central för tusentals dagliga arbetspendlare och kommer att behövas, såväl innan som under och efter, att Slussens upprustning och tunnelbanan till Nacka är klar om 11-13 års tid. Vi anser att den här typen av beslut som är avgörande för Stockholm under lång tid framöver bör förankras och beslutas blocköverskridande.

Projekt och upphandling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-08-19
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0426

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Handläggare
Ragna Forslund
08-686 1959
ragna.forslund@sll.se

Trafiknämnden
2014-09-23, punkt 11

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -09- 26
Dnr. LS 1407-0880

Yttrande över remiss avseende överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn

Ärendebeskrivning

Trafikförvaltningens yttrande över remiss (LS 1407-0880) avseende den överenskommelse mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn som tecknats 1 juli 2014.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 19 augusti 2014.
Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för ostsektorn 1 juli 2014.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att till landstingsstyrelsens förvaltning överlämna detta tjänsteutlåtande

samt att föreslå landstingsstyrelsen besluta att föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn;

att uppdra åt trafiknämnden att i investeringsbudgeten för år 2015 och planåren 2016-2019 inarbeta investeringsutgifter i enlighet med överenskommelsens omfattning.

Trafiknämnden föreslås vidare besluta, under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut,

att uppdra åt förvaltningschefen att med Stockholms stad respektive Nacka kommun förhandla fram och underteckna de genomförandeavtal som följer av överenskommelsen.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Överenskommelse om finansiering av bussterminallösning för Ostsektorn är tecknad mellan parterna Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun. Överenskommelsen innebär att en bussterminal byggs i Slussen med 17 påstigningshållplatser, vilket säkrar kollektivtrafikökningen fram till ca 2050. Terminalen är kostnadsbedömd till 1 430 mnkr och finansieras till 50 % av Staten via Länsstyrelsen, 25 % av Stockholms stad och 25 % av Stockholms läns landsting. Ett antal övriga ansvarsfrågor mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting gällande Slussen slås fast. Ett genomförandeavtal, som reglerar genomförandet av bussterminalen ska utarbetas mellan de två parterna under hösten 2014.

I Nacka C byggs en bussterminal med 15 påstigningshållplatser som finansieras i enlighet med avtalet för 2013års stockholmsförhandling: Stockholms läns landsting 50 % och Nacka kommun 50 %. Ett genomförandeavtal ska utarbetas under 2015.

Bakgrund
Stockholms stad har under flera års tid planerat för och till viss del påbörjat arbetet med ombyggnaden av Slussen. Slussen är och förblir en av länets viktigaste knutpunkter för kollektivtrafik. Här har tunnelbanans röda och gröna linje flest resenärer och ett flertal innerstadsbussar, varav två stombusslinjer, passerar. Även Waxholmsbolagets båttrafik lägger till och näst intill all kollektivtrafik från Nacka och Värmdö angör Slussen med buss eller Saltsjöbanan.

För att på lång sikt säkra kollektivtrafikfunktionerna i Slussen har en överenskommelse om dess finansiering tecknats mellan parterna Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun.

Överväganden
Med en ökande befolkning i Nacka och Värmdö finns behov av att förbättra kapaciteten och attraktiviteten för kollektivtrafiken från sektorn.

Inför Stockholms stads plansamråd för bussterminalen i Katarinaberget 2011 tog SL fram trafikprognoser som underlag till dimensioneringen av terminalen: 20 påstigningshållplatser, 8 avstigningshållplatser och 20 s.k. reglerhållplatser där bussarna väntar för att passa sin avgång. Prognoserna avsåg år 2030 och dimensioneringen byggde därmed på att terminalen når sin maxkapacitet år

2030. Efter år 2030 var förutsättningen att ett mer kapacitetsstarkt kollektivtrafikslag skulle avlasta Slussen.

I samband med att beslut fattats om en utbyggd tunnelbana till Nacka C, har Trafikförvaltningen studerat det långsiktiga behovet av en bussterminal i Slussen.

Vid en utbyggd tunnelbana till Nacka C matas närmast all busstrafik i Nacka till en ny bussterminal i Nacka C. Busstrafiken från Värmdö, Orminge, Kvarnholmen och Älta behöver även fortsättningsvis gå direkt in till Slussen. Detta på grund av två huvudorsaker:

- **Restider** Genom att resenärer från Värmdö och Orminge erbjuds att resa direkt in till Slussen, och därmed når lokala målpunkter och t-banans röda och gröna linje, blir restiden kortare än om de tvingas byta i Nacka C till t-banans blå linje. Busstrafiken från Kvarnholmen och Älta ska inte behöva åka "bakåt" till en t-banestation för fortsatt resa in mot stan.
- **Kapacitet** Om all Värmdö- och Ormingetrafik matas till Nacka C uppstår kapacitetsbrist på den nya t-banelinjen väster om Hammarby kanal.

Detta ger ett långsiktigt behov av 17 påstigningshållplatser i bussterminalen i Slussen, vilket säkrar busstrafikförsörjningen från sektorn fram till ca 2050. Detta är en något mindre terminal än den tidigare planen med 20 påstigningshållplatser, vars detaljplan sedermera upphävdes i mark- och miljödomstolen i mars 2014.

Stockholms stad har en lagakraftvunnen detaljplan för övriga Slussen, exklusive bussterminalen i Katarinaberget. En ny detaljplan för bussterminalen ska skyndsamt tas fram av Stockholms stad med stöd av trafikförvaltningen.

I Nacka C byggs en bussterminal med 15 påstigningshållplatser som blir en knutpunkt för den lokala kollektivtrafiken i Nacka.

Överenskommelsen slår även fast ansvarsfördelningen mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting i Slussen i ett antal övriga frågor: fastighetsbildning, utformnings- och funktionskrav, provisoriska trafiklösningar, utökade trafikkostnader under byggtiden, kostnader för påverkan på tunnelbanan, återläggandet av Saltsjöbanan in till Slussen och förberedelser för spårväg över Slussens övre plan.

Detta skapar tydlighet i det fortsatta gemensamma arbetet mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad.

Ett genomförandeavtal mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting ska utarbetas under hösten 2014 där mer detaljerade och praktiska frågor som rör genomförandet av bussterminalen och övriga Slussen ska överenskommas, såsom:

- Omfattning och gränssnitt
- Kalkyl och gemensamt arbete med kostnadseffektiviseringar
- Tidplan
- Gemensam organisation och styrning
- Granskning av handlingar och kvalitetssäkring
- Påverkan på tunnelbanetrafiken under byggtiden
- Information till resenärer och övriga berörda under byggtiden

För att säkerställa projektets genomförande tillsätts en partsgemensam styrgrupp med representanter från bland annat landstingsstyrelsens förvaltning respektive Stockholms stads stadsledningskontor.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Den totala investeringsutgiften för bussterminalen vid Slussen är beräknad till 1 430 mnkr kronor (prisnivå februari 2014). Finansieringen fördelas enligt följande: staten (genom Länsstyrelsen och Länsplan) 50 procent, Stockholms läns landsting 25 procent och Stockholms stad 25 procent. Den totala investeringsutgiften exklusive index för Stockholms läns landsting uppgår därmed till 1 073 mnkr fördelat på 2015-2022 varav 715 mnkr erhålls i statlig medfinansiering.

Investeringsutgiften ingår i trafikförvaltningens förslag till investeringsplan för åren 2015 – 2019 vilken beslutas av landstingsfullmäktige i december 2014.

Om Länsplanen ej kan inrymma mer än de redan beslutade 300 mnkr ökar Stockholms läns landsting och Stockholms stad sina andelar för investeringen med 166 mnkr (523,5-357,5) mnkr och Värmdö står för 83 mnkr.

Länsstyrelsen har dock via en avsiktsförklaring uttalat att verka för ökad statlig medfinansiering av bussterminalen i Slussen.

Bussterminalen i Nacka C finansieras i enlighet med avtalet för 2013 års Stockholmsförhandling: Stockholms läns landsting 50 % och Nacka 50 %. Den bussterminalen bedöms ha en investeringskostad på totalt ca 400 mnkr.

Dock påbörjas byggandet med största sannolikhet efter 2021 i samband med att tunnelbanans utbyggnad till Nacka C färdigställs ca 2025.

Sociala konsekvenser

Samråd med allmänhet och berörda kommer ske i samband med Stockholms stads detaljplanearbete. Utformnings- och funktionskrav utgår från Trafikförvaltningens riktlinjer för Tillgänglighet.

Konsekvenser för miljön

Inom ramen för detaljplanen och genomförandeplaneringen kommer erforderliga miljökonsekvensbeskrivningar tas fram och miljötillstånd sökas.

Anders Lindström
Förvaltningschef

Ragna Forslund
Avdelningschef
Projekt och upphandling